

**Archeologische prospectie met
ingreep in de bodem
Lochristi, Nieuwstraat**

Titel

*Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Lochristi, Nieuwstraat*

Auteurs

Niels Janssens, Sarah De Cleer

Opdrachtgever
Plan en Bouw nv

Projectnummer
2013-148

Plaats en datum

Gent, 8 augustus 2013

Reeks en nummer

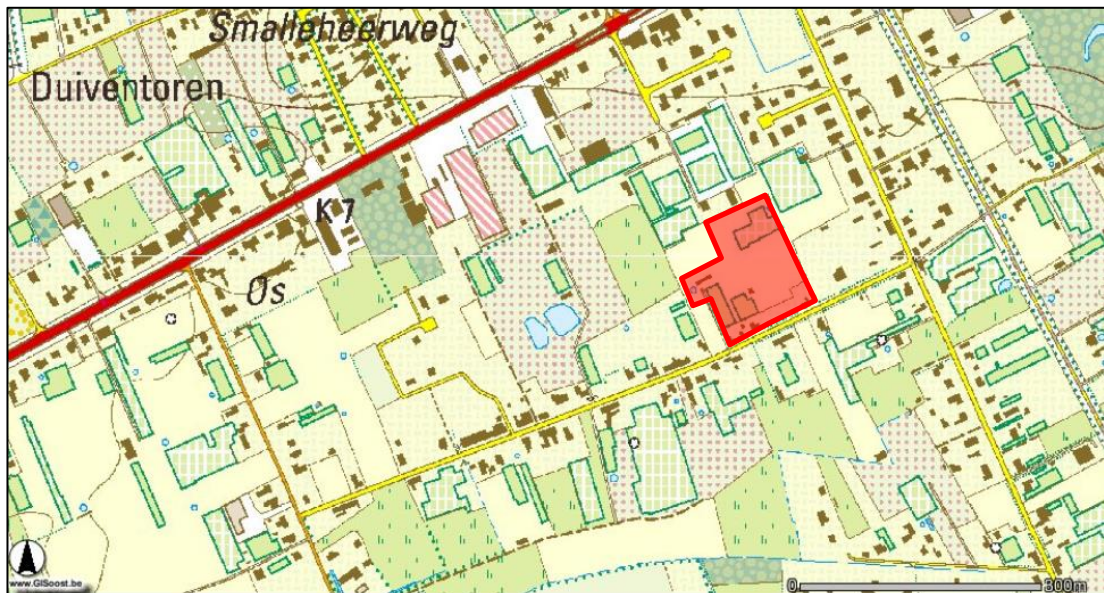
*BAAC Vlaanderen Rapport 69
ISSN 2033-6898*

Technische fiche

Naam site: Lochristi, Nieuwstraat

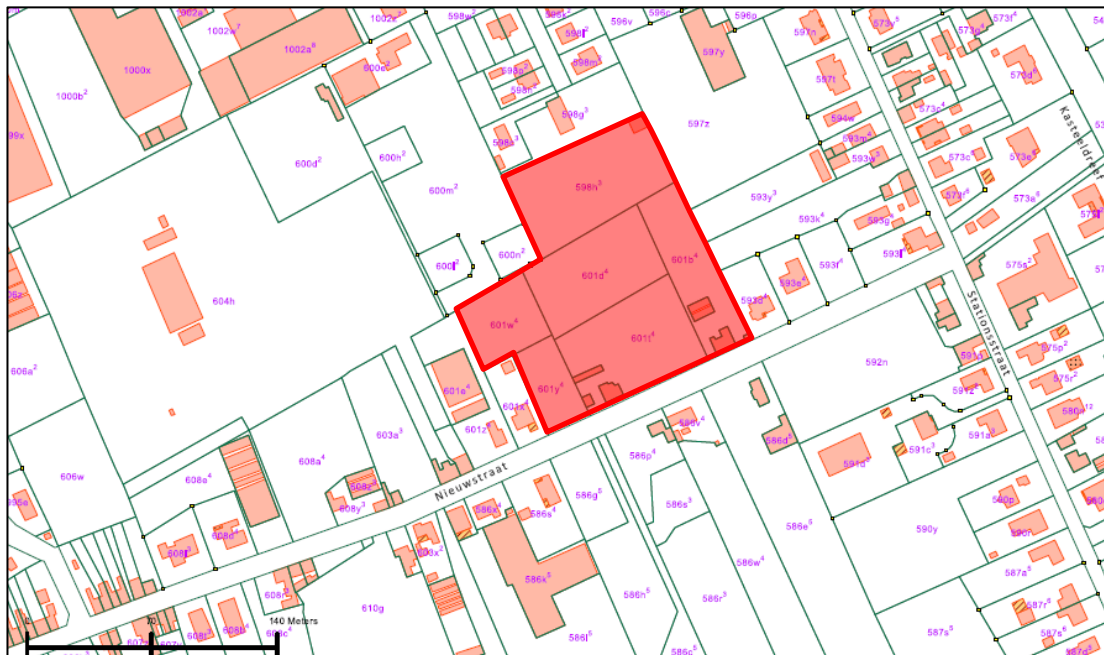
Ligging: Nieuwstraat / Stationstraat / Populierenhof
Gemeente Lochristi/Oost-Vlaanderen

Topografische kaart:

Kadaster: Afdeling 1, sectie C

Percelen: 601T4, 601B4, 598H3, 601D4, 601W4, 601Y4

Coördinaten:	X: 111913.7941 Y: 198075.0336 (NO van het terrein) X: 111834.0638 Y: 198037.5528 (NW van het terrein) X: 111962.5271 Y: 197971.1570 (ZO van het terrein) X: 111861.4013 Y: 197889.6824 (ZW van het terrein)
Onderzoek:	Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Projectcode:	2013-148
Opdrachtgever:	Plan en Bouw nv
Uitvoerder:	BAAC Vlaanderen bvba
Vergunningsnummer:	2013/297
Naam aanvrager:	Niels Janssens
Projectleiding:	Niels Janssens
Terreinwerk:	Niels Janssens, Nick Krekelbergh, Sarah Schellens
Verwerking:	Niels Janssens, Nick Krekelbergh, Sarah Schellens
Wetenschappelijke begeleiding:	Niet van toepassing
Trajectbegeleiding:	Stani Vandecatsye (Agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen)
Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba
Grootte projectgebied:	1,4 ha
Grootte onderzochte oppervlakte:	1369 m ²
Termijn:	Veldwerk: 3 dagen
Reden van de ingreep:	Ontwikkeling van een verkaveling binnen het projectgebied
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed
Archeologische verwachting:	Landschappelijk is het plangebied gelegen op de droge oost-west georiënteerde zandrug die wordt geflankeerd door historische beekvalleien van de Zuidlede en de Lede. Dergelijke locaties met droge, goed drainerende gronden waren in het verleden erg gewild als plaats voor het oprichten van nederzettingen en de organisatie van landbouw. Daardoor hebben deze gebieden een hoog archeologisch potentieel. In de nabijheid van het plangebied zijn tevens middeleeuwse bewoningskernen gelegen op een zandrug (in oorsprong ontginningscentra van o.a. Gentse Sint-Baafsabdij), en het in oorsprong zeer oude wegtracé van de Antwerpse Steenweg (op ca. 150 m van het plangebied) aanwezig. De kans dat er archeologische resten zouden aangetroffen worden binnen het projectgebied was dan ook groot.

Wetenschappelijke vraagstelling:

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Welke zone komt in aanmerking voor een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte sporendensiteit?
- Welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden in functie van een eventueel vervolgonderzoek?

Resultaten:

Er werden weinig archeologisch relevante sporen aangetroffen. Er bleken zich in het gebied vele recente verstoringen te bevinden die o.a. het gevolg van bodemverbetering en serrebouw zijn. De bodem bleek het diepst verstoord in het centrale deel (en iets ten zuiden ervan) van het onderzoeksgebied. In het noorden en het zuiden van plan het plangebied werden weliswaar wel enkele verstoringen geregistreerd, maar hier was het bodemprofiel nog grotendeels intact.

Naast verstoringen werden er enkele laat- tot postmiddeleeuwse perceelsgrachten aangesneden.

Inhoud

Samenvatting.....	1
Inleiding	2
1.1 Algemeen.....	2
1.2 Doel van het onderzoek.....	3
1.3 Aard van de bedreiging	4
1.4 Opzet van het rapport.....	4
2 Methode	5
3 Bodemkundige en archeologische gegevens	7
3.1 Bodemkundige gegevens	7
3.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens	9
3.2.1 Historische gegevens van de regio	9
3.2.2 Cartografische gegevens en luchtfoto's	10
3.2.3 Archeologische gegevens	14
3.2.4 Archeologische verwachting.....	15
4 Archeologisch onderzoek	16
4.1 Bodem in het plangebied.....	17
4.2 Sporen	19
4.2.1 Perceelsgrachten.....	19
4.2.2 Sporen van serrebouw	23
4.2.3 Kuilen.....	26
4.2.4 Natuurlijke sporen.....	27
5 Vondstmateriaal	28
6 Besluit	29
7 Onderzoeksvragen - Antwoorden	29
7.1 Advies	30
8 Bibliografie	31
Lijst met figuren	32
9 Bijlagen	33
9.1 Lijsten	33
9.1.1 Sporenlijst.....	33
9.1.2 Fotolijst	33
9.1.3 Vondstenlijst	33
9.1.4 Profielenlijst	33
9.2 Kaartmateriaal	33
9.2.1 Overzichtsplan	33

Samenvatting

In opdracht van Plan en Bouw nv heeft BAAC bvba een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op een terrein aan de Nieuwstraat te Lochristi (provincie Oost-Vlaanderen). Binnen het plangebied (zo'n 1,4 ha groot) zal een verkaveling gerealiseerd worden. Dit zal gepaard gaan met graafwerken waardoor het bodemarchief, met eventueel aanwezige archeologische resten, zal verstoord worden. Dit rapport vormt de schriftelijke neerslag van het verloop van het archeologisch onderzoek en de resultaten ervan.

Het onderzoeksgebied aan de Nieuwstraat te Lochristi is gelegen op een oost-west georiënteerde zandrug, die zich situeerde tussen de beekvalleien van de Lede en de Zuidlede. Het staat op de bodemkaart gekarteerd als zijnde een zone met *matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont* (Zch). Deze hoger in het landschap gelegen, droge bodem gaf een vrij hoog potentieel voor het vinden van archeologische resten. Deze kans op vondsten werd nog eens versterkt door nabij gelegen, middeleeuwse bewoningskernen en de ligging van het zeer oude wegtracé van de Antwerpse Steenweg.

Op enkele luchtfoto's (2002-2012) bleken er echter verschillende structuren aanwezig die het bodemarchief reeds sterk zouden kunnen hebben verstoord (serres, watervergaarbakken voor tuin bouw,...). Het proefsleuvenonderzoek moest dus uitsluitsel brengen over enerzijds mogelijk aanwezige, archeologische structuren en anderzijds over de graad van verstoring.

Er werden om deze zaken te onderzoeken 11 proefsleuven en 2 kijkvensters aangelegd, waardoor een totale oppervlakte van 1 369m² onderzocht werd (zo'n 10% van het te ontwikkelen terrein). Dat is minder dan de in de Bijzondere Voorwaarden opgelegde 12,5%. Tijdens het onderzoek bleken echter grote delen van het plangebied verstoord te zijn door recente activiteiten van tuinbouw en grondverbetering (onder andere de aanleg van serres). Tenminste 4000m² is dusdanig verstoord dat archeologisch onderzoek in deze delen zinloos is. Het middels proefsleuven onderzochte oppervlak bedraagt ongeveer 13,7% van de resterende hectare plangebied met intacte bodem.

Ondanks deze verstoringen was op vele plaatsen het oorspronkelijke bodemprofiel goed tot zeer goed bewaard. Enkel in het centrum en iets ten zuiden hiervan bleek het bodemarchief sterk verstoord te zijn (tot ongeveer 1,5m onder het maaiveld). Naast sporen behorend tot recente structuren werden er enkele, vermoedelijk postmiddeleeuwse, perceelsgreppels aangesneden. Andere sporen die kunnen wijzen op bewoning werden niet gevonden. Het lijkt dan ook niet nuttig een vervolgonderzoek te laten plaats vinden op de te ontwikkelen percelen.

Inleiding

1.1 Algemeen

Naar aanleiding van een verkaveling van de terreinen gelegen aan de Nieuwstraat in Lochristi (Figuur 1 en Figuur 2) heeft BAAC Vlaanderen bvba in opdracht van Plan en Bouw nv een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Omdat het onderzoeksgebied zich bevindt op een hoger gelegen oost-west georiënteerde zandrug (gelegen tussen de beekvalleien van de Zuidlede en de Lede) en doordat er in de nabije omgeving reeds vondsten (voornamelijk uit de middeleeuwen) bekend waren (cf. infra) was de kans op het aantreffen van archeologische resten zeer reëel.

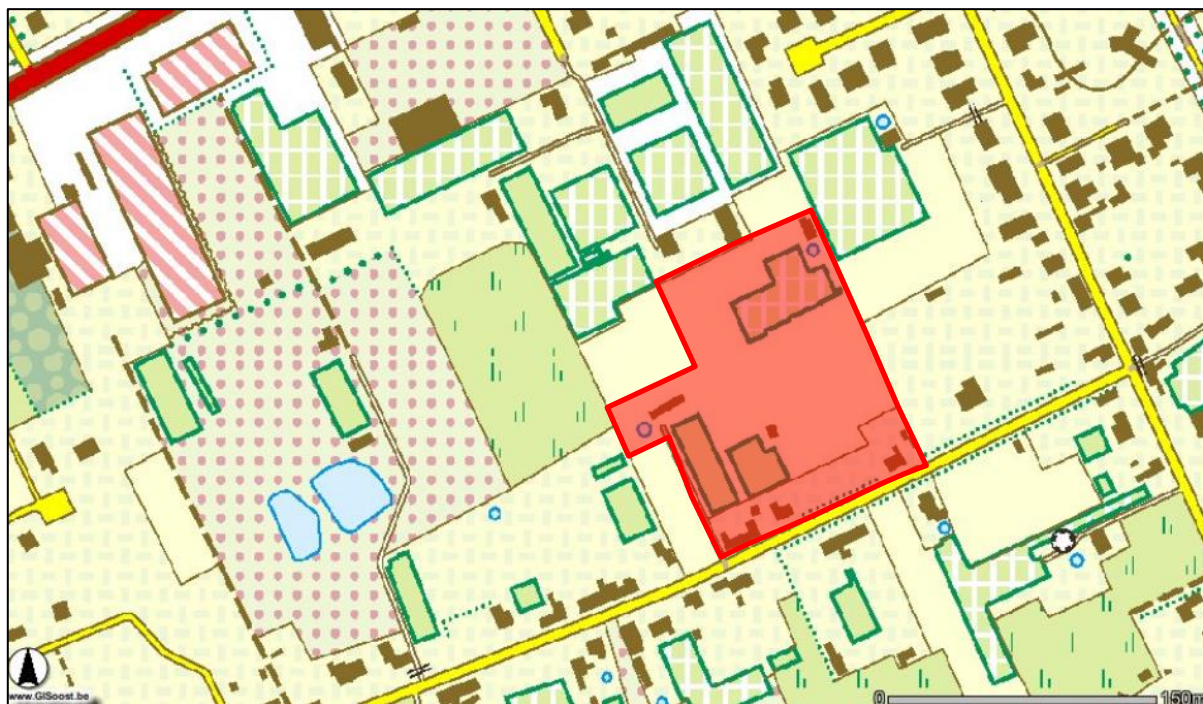

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op de stratengids¹

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de verkaveling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Om na te gaan of er in het plangebied behoudenswaardige archeologische resten aanwezig zijn, heeft het Agentschap Onroerend Erfgoed ervoor gekozen een archeologische prospectie met ingreep in de bodem op te leggen.

¹ AGIV 2013a

Figuur 2: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart²

De terreinen waarop de verkaveling zal plaatsvinden heeft een grootte van 1,4ha en staan op de bodemkaart vermeld als zijnde enerzijds een *matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Zch)* en anderzijds een *matig natte zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Zdh)*.

Van het ca.1,4ha grote terrein werd ca. 1 369 m² door middel van 11 proefsleuven en 2 kijkvensters onderzocht, wat ongeveer neerkomt op 10% van het te ontwikkelen terrein. Wanneer rekening wordt gehouden met het feit dat minstens 0,4 hectare van het terrein zwaar en tot op grote diepte verstoord is, is 13,7% van de overgebleven hectare met min of meer intact bodemprofiel onderzocht.

De sleuven en kijkvensters werden gegraven en onderzocht van 22 tot en met 24 juli 2013. De projectverantwoordelijke was Niels Janssens, Nick Krekelbergh en Sarah Schellens werkten mee aan het onderzoek.

Contactpersoon bij de bevoegde overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, was Stani Vandecatsye. Bij de opdrachtgever (Plan en Bouw nv) was de contactpersoon Griet Defeyter.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen (opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden voor dit onderzoek) beantwoord worden:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

² Provincie Oost-Vlaanderen 2013a.

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- Welke zone komt in aanmerking voor een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte sporendensiteit?
- Welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden in functie van een eventueel vervolgonderzoek?

1.3 Aard van de bedreiging

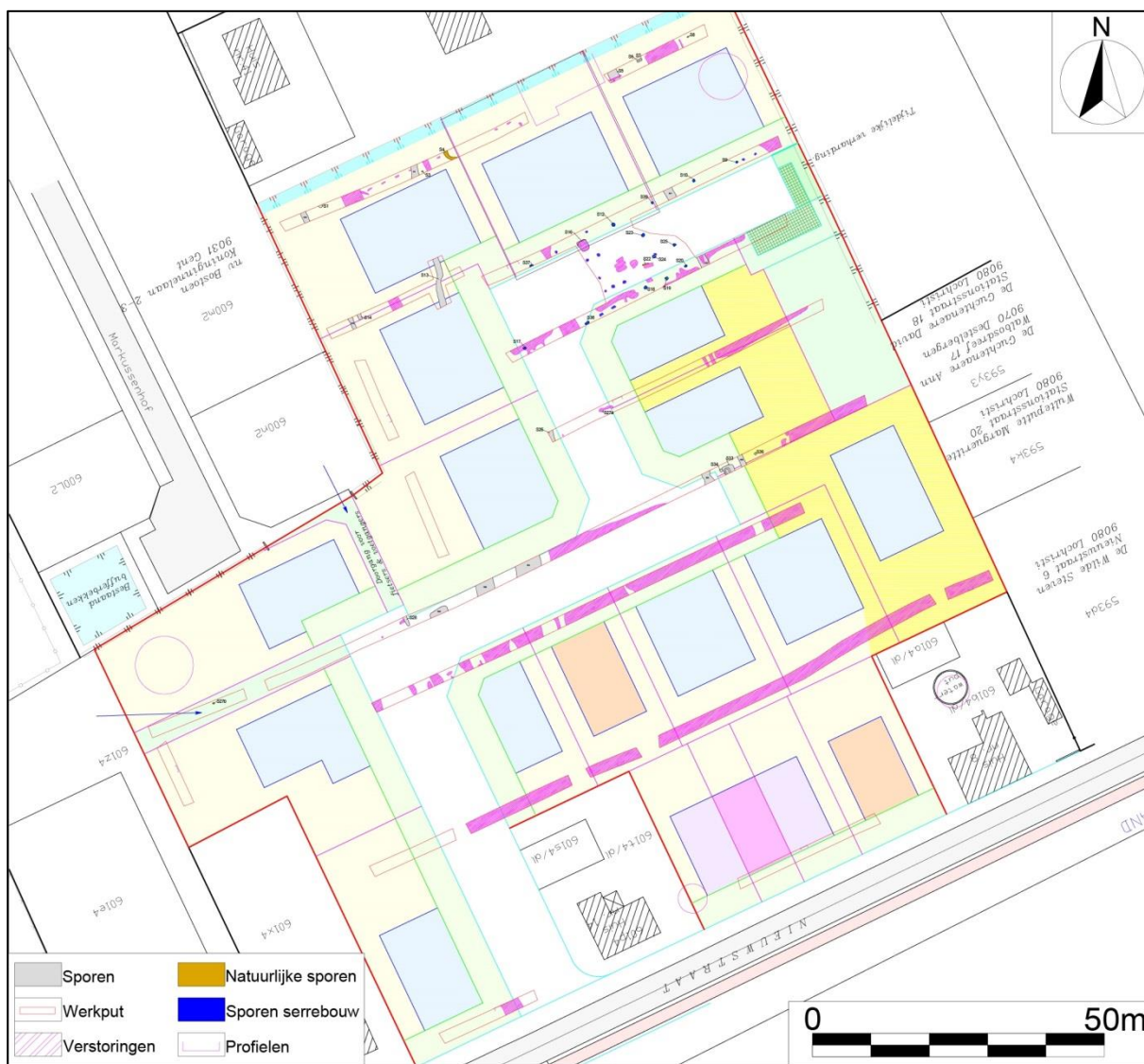
Op de betreffende locatie zal een verkaveling voor nieuwbouwwoningen gerealiseerd worden in opdracht van Plan en Bouw nv. Dit zal gepaard gaan met graafwerken, waardoor het bodemarchief onherroepelijk verstoord zal worden. Hierbij zullen eventueel aanwezige archeologische resten verloren gaan. Ook de *in situ* bewaring van mogelijke archeologische waarden is hierdoor uitgesloten.

1.4 Opzet van het rapport

Na dit inleidende hoofdstuk wordt de toegepaste methode toegelicht. Vervolgens wordt er stilgestaan bij de bekende bodemkundige en archeologische gegevens betreffende het onderzoeksgebied en haar omgeving. Daarna worden de resultaten van de archeologische prospectie gepresenteerd. Hieruit volgen een synthese en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

2 Methode

De prospectie met ingreep in de bodem bestond uit een proefsleuvenonderzoek waarbij de methode van continue sleuven werd gebruikt. Parallelle proefsleuven werden aangelegd over het volledige terrein, maar ook enkele kleinere, dwarse sleuven werden aangelegd. Er werd rekening gehouden met de latere inplanting van gebouwen, waardoor sommige sleuven iets verder van elkaar gelegen waren dan andere. Er is echter wel gestreefd naar een zo goed mogelijke dekking van het terrein door middel van de sleuven zodat een ruimtelijk overzicht van de mogelijk aanwezige structuren niet verloren zou gaan. Wanneer sporen en structuren niet duidelijk genoeg zichtbaar waren in de sleuven werden kijkvensters aangelegd. Het voorstel voor de proefsleuven werd in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed (vertegenwoordigd door dhr. Stani Vandecatsye) en Plan en Bouw Nv (vertegenwoordigd door mevr. Griet Defeyter) opgesteld.

Figuur 3: Sleuvenplan op toekomstige toestand (lichtblauw en lichtoranje zijn toekomstige gebouwen)

Er werden op deze manier 11 sleuven en 2 kijkvensters gegraven, wat goed was voor een onderzochte oppervlakte van 1 369 m². De sleuven en kijkvensters verschilden sterk van elkaar wat betreft uitgegraven diepte. Deze varieerde van ca. 15cm tot ca. 1m beneden huidig maaiveld. Dit had grotendeels te maken met werken voor grondverbetering en tuinbouwactiviteiten die hier eertijds hadden plaatsgevonden waardoor de bodem voor een groot deel verstoord is geraakt. Op andere

plaatsen was de bouwvoor heel dun, waardoor er dan maar weer heel weinig diende afgegraven te worden.

Het maaiveld binnen het onderzoeksgebied was gelegen op een redelijk constante hoogte, er was geen groot hoogteverschil waar te nemen. Gemiddeld lag het onderzoeksgebied op een hoogte tussen 7 en 7,70 m TAW.

De sleuven werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 21 ton met gladde graafbak van 2 m breed. In elke sleuf werd machinaal één vlak aangelegd op het archeologisch relevante en leesbare niveau; dit onder begeleiding van minstens één archeoloog. Vervolgens werd het vlak manueel bijgeschaafd, zodat de sporen het best zichtbaar waren en meteen konden worden ingekrast.

Van alle sleuven werden overzichtsfoto's gemaakt en van alle sporen detailfoto's. De sleuven en sporen werden ingetekend door middel van een Robotic Total Station (RTS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van het programma *Autocad* werden de verzamelde data van de opgravingsvlakken verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

Enkele sporen werden gecoupeerd om meer duidelijkheid te scheppen over bepaalde structuren. In dit geval ging het om enkele paalkuilen gelegen in kijkvenster 1 (cf. infra) die mogelijk recent van aard waren. Het couperen zou hierbij een inzicht kunnen geven over het verloop van het spoor in de bodem, en ook zouden er vondsten kunnen gedaan worden, die een datering voor het spoor zouden kunnen voorop stellen. Deze coupes werden schaaftgewijs gezet, opgekuist, gefotografeerd en ingetekend op schaal 1/20. De coupelijn en -richting werd door middel van de RTS ingemeten.

Op relevante plaatsen verspreid over het terrein gelegen, werden diepere profielputten aangelegd om een inzicht te verwerven over de lokale bodemopbouw. Deze werden gegraven zodat er ca. 60cm van de moederbodem zichtbaar was. Bij elke profielput werd de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid. Deze bodemprofielen werden opgekuist, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont door Nick Krekelbergh (archeoloog-bodemkundige).

Met behulp van een metaaldetector (*Tesoro Silver*) werd naar metaalvondsten gezocht. Tijdens de aanleg werden echter geen metaalvondsten aangetroffen.

Meteen na afloop van het onderzoek werden de proefsleuven gedicht om verdere degradatie en instabiliteit van het terrein te voorkomen. Dit gebeurde met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

3 Bodemkundige en archeologische gegevens

3.1 Bodemkundige gegevens

Lochristi is gelegen in het centrale gedeelte van de Vlaamse Zandstreek, de “Vlaamse Vallei” genaamd. Dit Vlaamse Valleilandschap is een quartairgeologisch³ begrip voor de zone van opgevulde, diepe, jong-pleistocene⁴ thalwegen van het Scheldebekken in Noord-België. Verschillen in microreliëf en hydrografisch patroon zorgen voor een verdere onderverdeling. Het plangebied maakt deel uit van de dekzandrug Lembeke-Stekene. Deze dekzandrug vormt de oostelijke voortzetting van de dekzandrug van Maldegem, onderdeel van het grote oost-west strekkende dekzandruggencomplex Maldegem-Stekene. De zuidelijke begrenzing komt overeen met een duidelijke helling. Ten westen van Lovendegem domineert die het kommengebied van Sleidinge, ten oosten de Moervaartdepressie. De top van de dekzandrug vertoont een microreliëf van ruggen en depressies, met een overwegend westzuidwest-oostnoordoost oriëntatie en plaatselijk vlakkere zones en depressies ingesloten tussen microruggen. De dekzandrug zou ontstaan zijn door lokale tardiglaciale eolische activiteit waarbij zand vanuit het noorden weggeblazen op het droog liggende, fluvioperiglaciale opvullingsvlak van de Vlaamse Vallei, opgehoopt werd in een transversale rugzone.

De vallei van de Beneden-Kale is een riviervallei die vanaf de het zuidwesten doordringt tot voorbij Lovendegem en meer oostwaarts uitmondt in de Moervaartdepressie. Deze is nu door sterke antropogene verstoring, waaronder de aanleg van kanaal Gent-Terneuzen en de Ringvaart tussen Evergem en Mariakerke in het landschap niet meer waar te nemen.

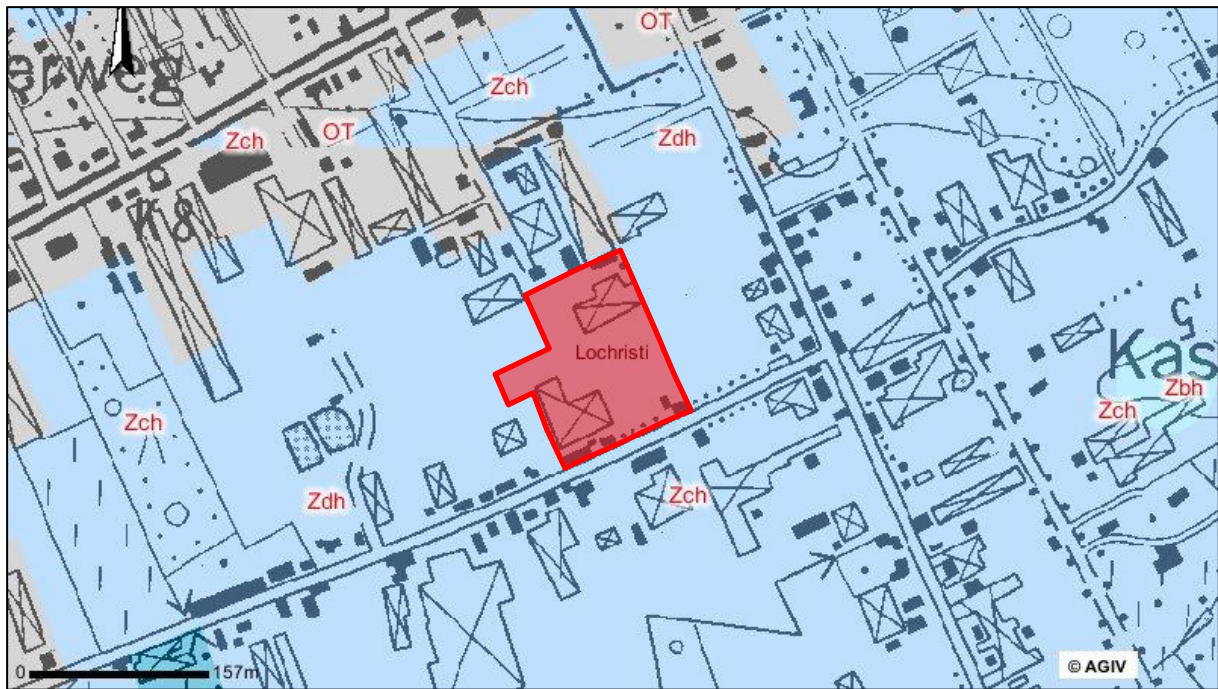
Het reliëf van de basis van de quartaire afzettingen is ontstaan als gevolg van opeenvolgende fasen van insnijding en opvulling waarbij de insnijdingen zich ten dele doorheen de vulling tot in het tertiair substraat kunnen voorgedaan hebben. Hierdoor is een duidelijk diachroon reliëf ontstaan. Het ontstond onder de variërende zeespiegelstanden en gedurende de wisselende klimaatomstandigheden van het Midden- en Boven-Quartair. De uitbeiteling van het erosiereliëf werd vooral beïnvloed door de differentiële weerstand van zeebanken, kleilagen en zand tegen erosie onder verschillende klimaatomstandigheden. Dit uit zich onder andere door het feit dat de cuesta's uitgeërodeerd in weerstandbiedende lagen van het tertiair substraat ook in het bedolven reliëf aan de basis van de quartaire deklagen in de diepe Vlaamse Vallei merkbaar zijn. Door de lage ligging van dit oppervlak en de onderduiking van de tertiaire lagen in noordelijke richting zijn die cuesta's er echter meer noordwaarts gelegen dan in de interfluviale heuvelzones.

De continentale Holocene afzettingen in het kommengebied van Sleidinge bestaan overwegend uit het kleilig lithotype. Stuifzanden komen lokaal voor aan de zuidrand van de dekzandrug Lembeke-Stekene, de linkeroever van de Durme en op de rand van de cuesta van het Land van Waas. In de Moervaartdepressie en in de dalbodems van de Beneden-Kale en van de Durme dagzoomt lokaal het Tardiglaciaal-Holocene klastisch-organisch complex. Ten zuiden van Moerbeke komen er belangrijke mergelige lagen in voor. De lithosequenties (veen op klei, klei op veen) worden voornamelijk aangetroffen in kleine lokale depressies langs de zuidrand van de dekzandrug Lembeke-Stekene en Lovendegem. In drie zones in de poldervlakte ten noorden van Assenede komt Holocene oppervlakteveen voor.

Volgens de bodemkaart (Figuur 4) is de bodem in het plangebied gekarteerd als matig droge zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Zch) en matig natte zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Zdh). Ten noorden van het plangebied komen ook sterk vergraven gronden (OT) voor.

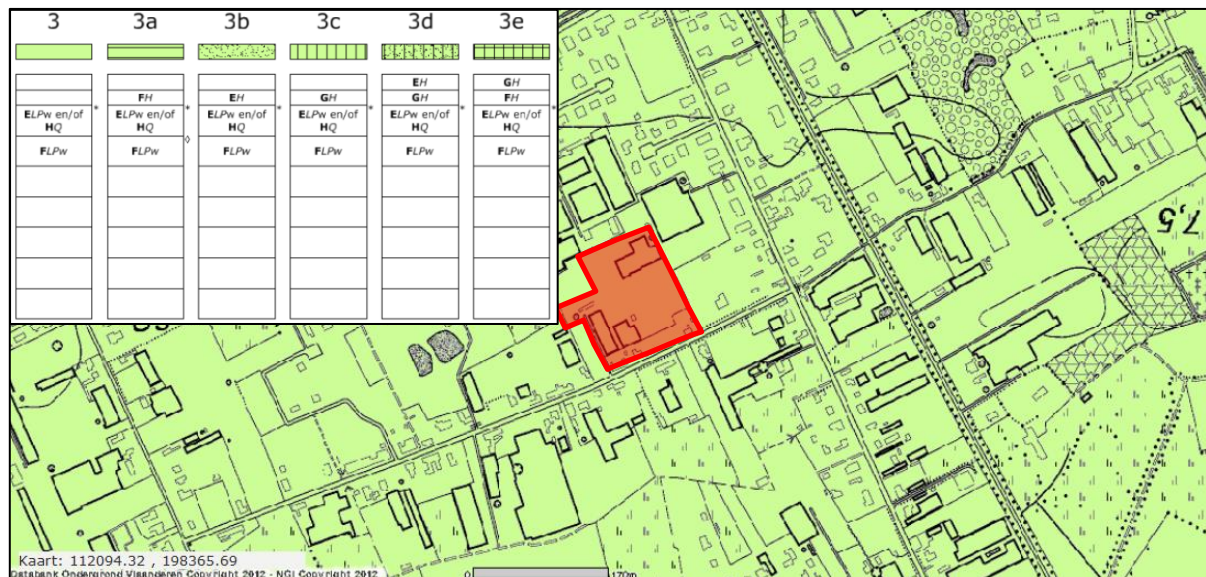
³ Het quartair is het geologisch tijdperk dat 2,588 miljoen jaar geleden is begonnen en voortduurt tot op heden.

⁴ Ongeveer 13.000 tot 10.000 v.Chr.

Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart van Vlaanderen⁵

Volgens de quartairgeologische kaart (Figuur 5) komen in het plangebied *eolische afzettingen van het Weichseliaan* bovenop *fluviale afzettingen uit het Weichseliaan* voor. Er bevinden zich geen Holocene of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie, en de eolische component ontbreekt in bepaalde delen van de gekarteerde eenheid. Het tertiair substraat wordt gevormd door de Formatie van Lede, die bestaat uit lichtgrijs fijn zand. Dit zand is kalkhoudend en bevat soms kalksteenbanken, fossielhoudend (*Nummulites variolarius*), soms glauconiethoudend, en onderaan de afzetting is basisgrind aanwezig.

Figuur 5: Situering onderzoeksgebied (in rood) op de quartairgeologische kaart⁶

⁵ AGIV 2013c.

⁶ DOV Vlaanderen 2013.

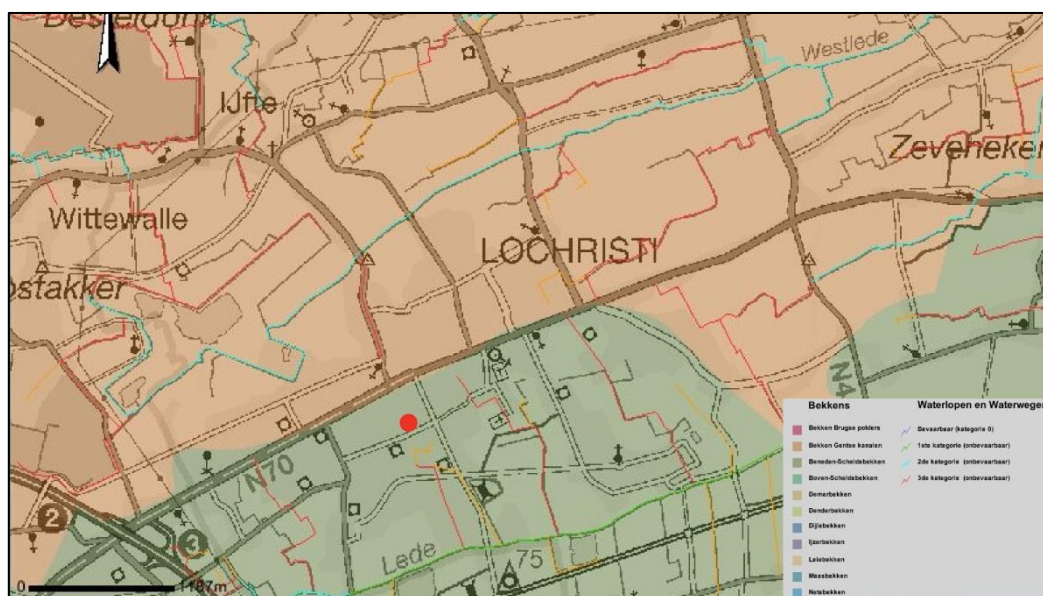

3.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens

3.2.1 Historische gegevens van de regio

Lochristi is sinds 1977 samengesteld uit de gemeenten Lochristi, Beervelde, Zaffelare en Zeveneken⁷. De gemeente is in het westen begrensd door Desteldonk en Oostakker (deelgemeenten van stad Gent), in het noorden door Zaffelare en in het oosten Zaffelare en Zeveneken. De Lede vormt in het zuiden een natuurlijke grens met Destelbergen en Beervelde.

Lochristi is gelegen in de Vlaamse Zandstreek waarbij het landschap van noord naar zuid afwisselt tussen hogere en drogere zandruggen, en natte beekdepressies. Oude verkeerswegen, lopende van west naar oost (o.a. Antwerpse Steenweg en de Oude Veldstraat), ontstonden op de tot heidegronden gedegenereerde hogere zandstroken. De Zuidlede en de Lede, door kanalisering (13de – 14de eeuw) rechtgetrokken natuurlijke waterlopen, doorsnijden het landschap van west naar oost⁸. Het onderzoeksgebied is gelegen tussen deze twee rivieren in (Figuur 6).

Figuur 6. Ligging van Lochristi tussen Westlede en Lede.

Het Germaanse “Lo” is de oudste vorm van Lochristi. Het betekent “open plek in het bos” en verwees naar de open plaats in het Lobos (vóór 1210). Lochristi maakte met Zeveneken (in 1287 afgescheiden) deel uit van het bosrijk gebied gelegen ten noordoosten van Gent, dat zich uitstreckte tot Lokeren en gemeenschappelijk bezit was van het dorp Achtene (gelegen op de grens tussen Lochristi en Oostakker).

De heilige Amandus kocht dit gebied als bezit voor de door hem gestichte Gentse Sint-Baafsabdij, terwijl Zaffelare en Destelbergen eigendom werden van de Sint-Pietersabdij. In 819 werd het abdijbezit verdeeld tussen de kloostergemeenschap en de abt (die de Sint-Baafsheerlijkheid in bezit kreeg).

Later in de 9de eeuw werden, tijdens de invallen van de Noormannen, de bezittingen van de Sint-Baafsabdij door de Graaf van Vlaanderen toegeëigend. Na de terugkeer van de monniken in de 12de eeuw werd dit gedeeltelijk hersteld.

Voornamelijk het zuidelijke en oostelijke deel (waarin het onderzoeksgebied gelegen was) werd vanaf de 13de eeuw in cultuur gebracht, het Lobos zou pas vanaf de 14de eeuw ontgonnen worden. Ook in die 14de eeuw werd *sancti Christi* toegevoegd aan *Lo*, als onderscheid voor de abdijbezittingen met de naam *Lo*.

Binnen dit zuidelijke deel lag onder andere de curses Lichtelaar en Roeselaar (later Rozelaar). Deze ontginningscentra zijn vlakbij het onderzoeksgebied gelegen en zouden terug te brengen zijn tot

⁷ Inventaris Onroerend Erfgoed 2013a.

⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2013b.

respectievelijk de 12de en de 13de eeuw. Ze werden door de Gentse Sint-Baafsabdij ingericht voor de exploitatie van het gebied errond.

Na de dood van de laatste abt, Lucas Munich, in 1563, werd de Sint-Baafsheerlijkheid bezit van het Bisdome Gent. Het kasteel van de abt in Roeselaar (later Rozelaar) werd vanaf dan de zomerresidentie van de Gentse Bisschop⁹.

In 1800 werd Lochristi uiteindelijk een zelfstandige gemeente, nadat de Fransen in 1795 de heerlijkheden hadden afgeschaft.

Kenmerkend voor deze gemeente werd vanaf dan de bloementeel van voornamelijk begonia's en azalea's. het eerste tuinbouwbedrijf werd zo opgericht vlakbij kasteel Rozelaar ca. 1860. Het sierteeltbedrijf kende internationaal succes, waarna deze nieuwe economische activiteit zou uitgroeien tot de belangrijkste bedrijfstak. Getuige hiervan zijn de bloemisterijbedrijven met hun serrebouw, geconcentreerd rond de Antwerpse Steenweg en de vele rechthoekige bakstenen watertorens^{10 11}.

In de Nieuwstraat zelf zijn nog enkele gebouwen bewaard uit het begin van de 20ste eeuw, enerzijds twee aaneen palende dorpswoningen¹² en anderzijds een bloemistenhuisje¹³, met een verankerde bakstenen lijstgevel met getoogde muuropeningen, houtwerk, vensterluiken,... .

3.2.2 Cartografische gegevens en luchtfoto's

Om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd door de tijd heen, zijn historische kaarten geraadpleegd. Er werden twee historische kaarten bestudeerd: de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (2de helft 18de eeuw) en de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1840). Verder bleken ook luchtfoto's van groot belang bij de interpretatie van de gevonden structuren. Deze geven immers reeds een indicatie van de verstoringsgraad binnen het te onderzoeken gebied.

3.2.2.1 Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778)

Op de *Ferrariskaart* is de Nieuwstraat nog niet herkenbaar en binnen het onderzoeksgebied is er geen bewoning afgebeeld, er zijn enkel akkers en weilanden zichtbaar (Figuur 7)¹⁴. De woonkernen van Lochristi en Lichtelare zijn wel reeds te zien, net als de latere Antwerpse Steenweg (hier Smallen Heirwech).

⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2013b.

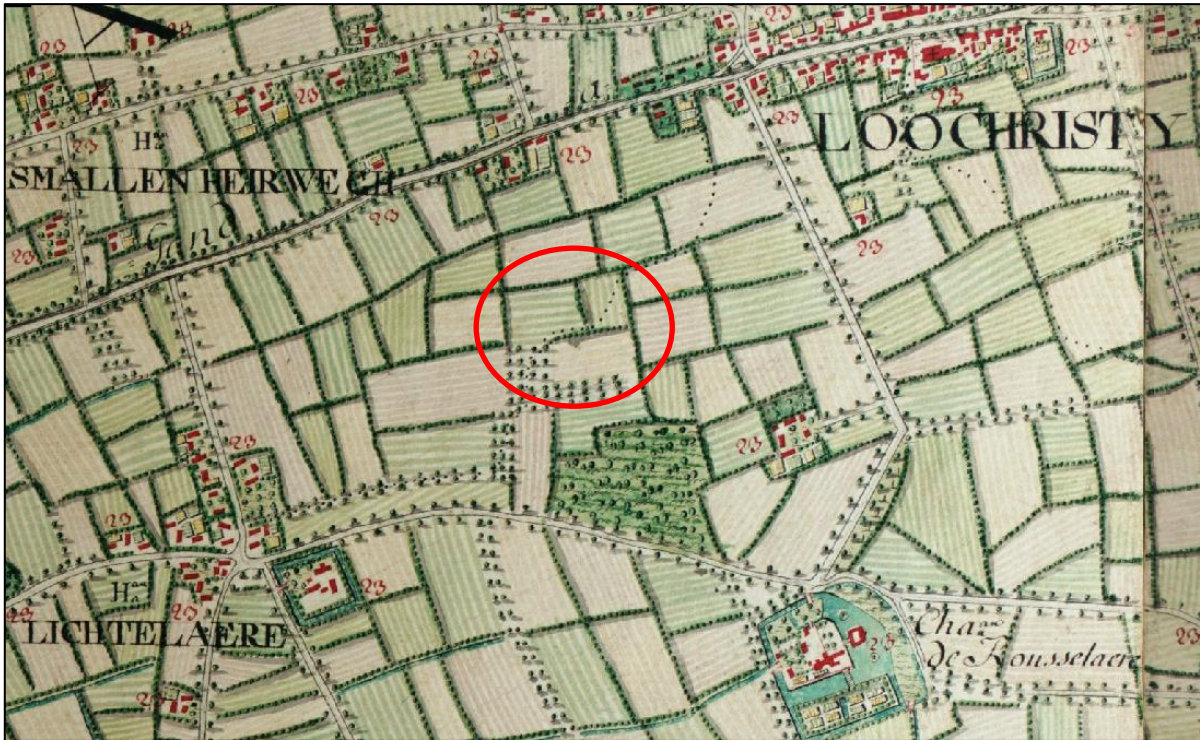
¹⁰ Inventaris Onroerend Erfgoed 2013b.

¹¹ Gemeente Lochristi 2013.

¹² Inventaris Onroerend Erfgoed 2013c.

¹³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2013d.

¹⁴ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013b.

Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op de Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (Ferrariskaart) (1771-1778)¹⁵

3.2.2.1 *Atlas van de Buurtwegen* (ca. 1840)

Op de *Atlas van de Buurtwegen* (ca. 1840) geeft een vergelijkbaar beeld (Figuur 8)¹⁶. Binnen het onderzoeksgebied is er geen bewoning afgebeeld, enkel akkers en weilanden. De woonkernen van Lochristi en Lichtelare zijn wel te zien, net als de latere Antwerpse Steenweg.

¹⁵ Digitale Bibliotheek van de koninklijke bibliotheek van België 2013a

¹⁶ Provincie West-Vlaanderen 2013b

Figuur 8: Situering onderzoeksgebied op de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1840)¹⁷

3.2.2.2 Luchtfoto's

Het bestudeerde kaartmateriaal geeft een goed beeld van mogelijk aanwezige structuren uit historische perioden. Echter na deze perioden is er vaak sprake van verstoringen. Sommige van deze verstoringen kunnen opgemerkt worden op recente luchtfoto's. Er werden twee foto's bestudeerd, namelijk een uit het jaar 2002 en een uit 2012. Deze laatste geeft het terrein weer zoals het was bij aanvang van het onderzoek.

¹⁷ Provincie Oost-Vlaanderen 2013b

Figuur 9: Luchtfoto uit 2002¹⁸

Figuur 10: Luchtfoto uit 2012¹⁹

Op de luchtfoto uit 2002 zijn duidelijk enkele structuren zichtbaar, die niet meer te zien zijn op de foto uit 2012. Het gaat hier om enkele grote serres, gelegen in de noordoostelijke hoek van het plangebied.

Ook in de tegenovergestelde zuidwestelijke hoek van het terrein is op de opname uit 2002 een gebouw zichtbaar, die in 2012 verdwenen leek te zijn. Vermoedelijk ging het hier, gezien de kleine oppervlakte van deze structuren, om enkele schuurtjes die hoorden bij een aanpalend perceel.

¹⁸ Provincie Oost-Vlaanderen 2013c

¹⁹ Provincie Oost-Vlaanderen 2013c

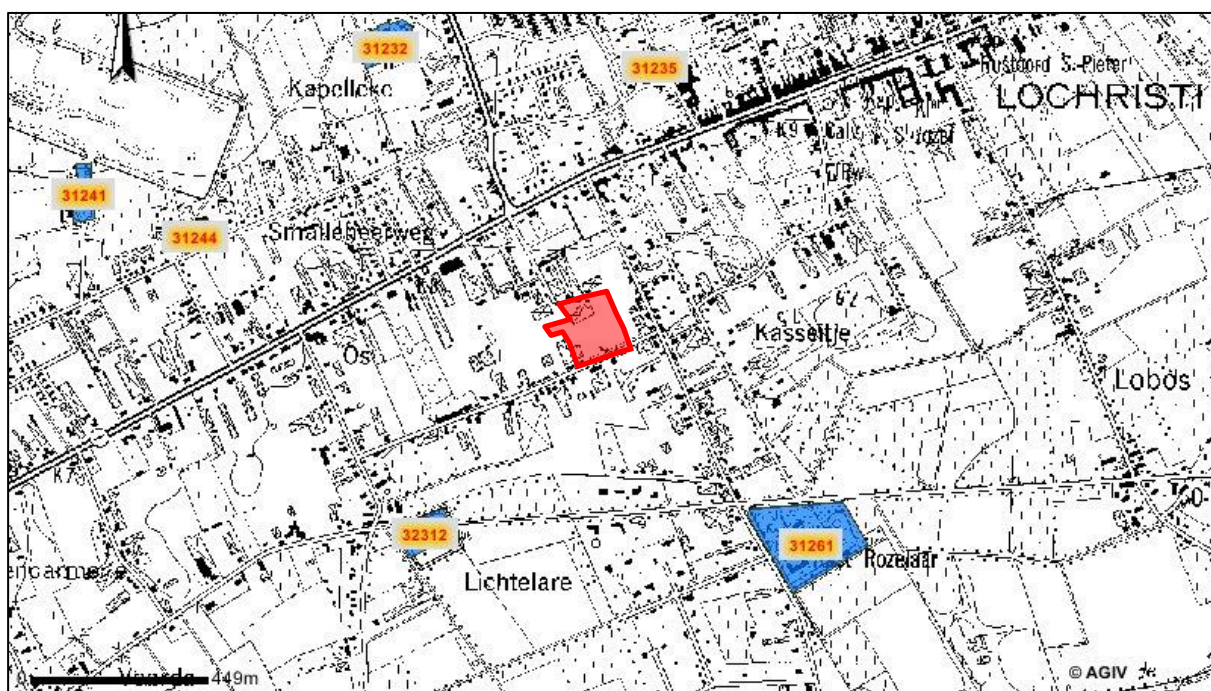

3.2.3 Archeologische gegevens

3.2.3.1 Voorgaande archeologische vondsten

Om in te schatten wat het archeologisch potentieel van het terrein aan de Nieuwstraat te Lochristi is, werd gekeken naar wat er archeologisch al bekend is uit de omgeving van het plangebied. Daarvoor is de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) als uitgangspunt gebruikt.

In de CAI zijn archeologische waarden uit heel Vlaanderen verzameld. Hoewel de inventaris niet geheel volledig is, kan ze toch dienen als eerste inzicht in wat er archeologisch in een gebied aangetroffen is. Voor het plangebied aan de Nieuwstraat zelf zijn nog geen archeologische waarden bekend (zie Figuur 11)²⁰.

Figuur 11: CAI-kaart van het onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving²¹

Ten noord(westen) van het onderzoeksgebied zijn wel verschillende archeologische vindplaatsen gekend:

- Locatie 31232: *Goed ten Akker*:
  - Structuur 31280: antropogeen reliëfverschil: 16de eeuwse alleenstaande site met walgracht (walgracht gedempt, "Manoir Ten Akkere").
- Locatie 31235: *Schoolstraat*:
  - Structuur 31285: monumentaal relict: late middeleeuwse molen uitgebaat door Sint-Baafsabdij (oudste pachtcontract 1231, oudste kaart 1593, afgebroken in 1917).
- Locatie 31241: *Smalle Heerweg*:
  - Structuur 31291: 16de eeuwse alleenstaande site met walgracht (geen spoor van gracht teruggevonden, oudste kaart 1593, verdwenen eind 18de / 19de eeuw).
- Locatie 31244: *Smalle Heerweg*:
  - Structuur 31292: monumentaal relict: 18de eeuwse alleenstaande hoeve met duiventil (sterk beschadigd en oorspronkelijke functie verloren).

Ten zuiden van het onderzoeksgebied zijn twee archeologische vindplaats gekend:

- Locatie 32312: *Goed te Lichtelaar*.

²⁰ Centraal Archeologische Inventaris 2013.

²¹ Centraal Archeologische Inventaris 2013.

- Structuur 32330: monumentaal relict: laatmiddeleeuwse alleenstaande site met walgracht (abdijpachthoeve behoorde tot Sint-Baafsabdij, deel van oorspronkelijke omwalling bewaard).
- Locatie 31261: *Kasteel Rooselaar*:
  - Structuur 31311: monumentaal relict: middeleeuwse waterburcht
Hoeve Roselaar (12de eeuw), bouw van buitenverblijf bij de hoeve (13de eeuw) dat later zou evolueren tot een kasteel (19de eeuw), bijgebouwen (18de eeuw). Waterburcht vanaf eerste helft 17de eeuw, in 1678 verwoest door brand en heropgebouwd tussen 1679 en 1681. Tussen 17de en 20ste eeuw verdere verbouwingen.
Ingangspoort is nu verdwenen, kasteel op de plaats van de oudere hoeves, 18de eeuwse boederijgebouwen, woning oud neerhof (17de eeuw)

3.2.4 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er structuren zullen aangetroffen worden. Ten eerste wordt het onderzoeksgebied niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen. Ten tweede staan op de historische kaarten enkel velden afgebeeld en ten derde zijn er voor het plangebied en de directe omgeving geen archeologische waarden bekend. Dit betekent echter niet dat er een lage verwachting kan voorop gesteld worden aangezien de ligging van het plangebied op een hoge en droge plaats in het landschap een sterke aantrekkingskracht voor bewoning en akkerbouw kan hebben gehad in het verleden. Bovendien zijn de historische bronnen vrij fragmentair te noemen als het aankomt op 'gewone' bewoning. Hetzelfde kan gezegd worden over de historische kaarten (voornamelijk de Ferrariskaart) en bij deze bronnen moet er ook nog eens rekening worden gehouden met het feit dat de vroegst bestudeerde kaart pas stamt uit de 18de eeuw. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren konden toen reeds verdwenen zijn.

Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er helemaal niets voorhanden wat betreft historische bronnen die relevant zijn voor het onderzoeksgebied. De enige manier om hierover informatie in te winnen is dan ook verldonderzoek

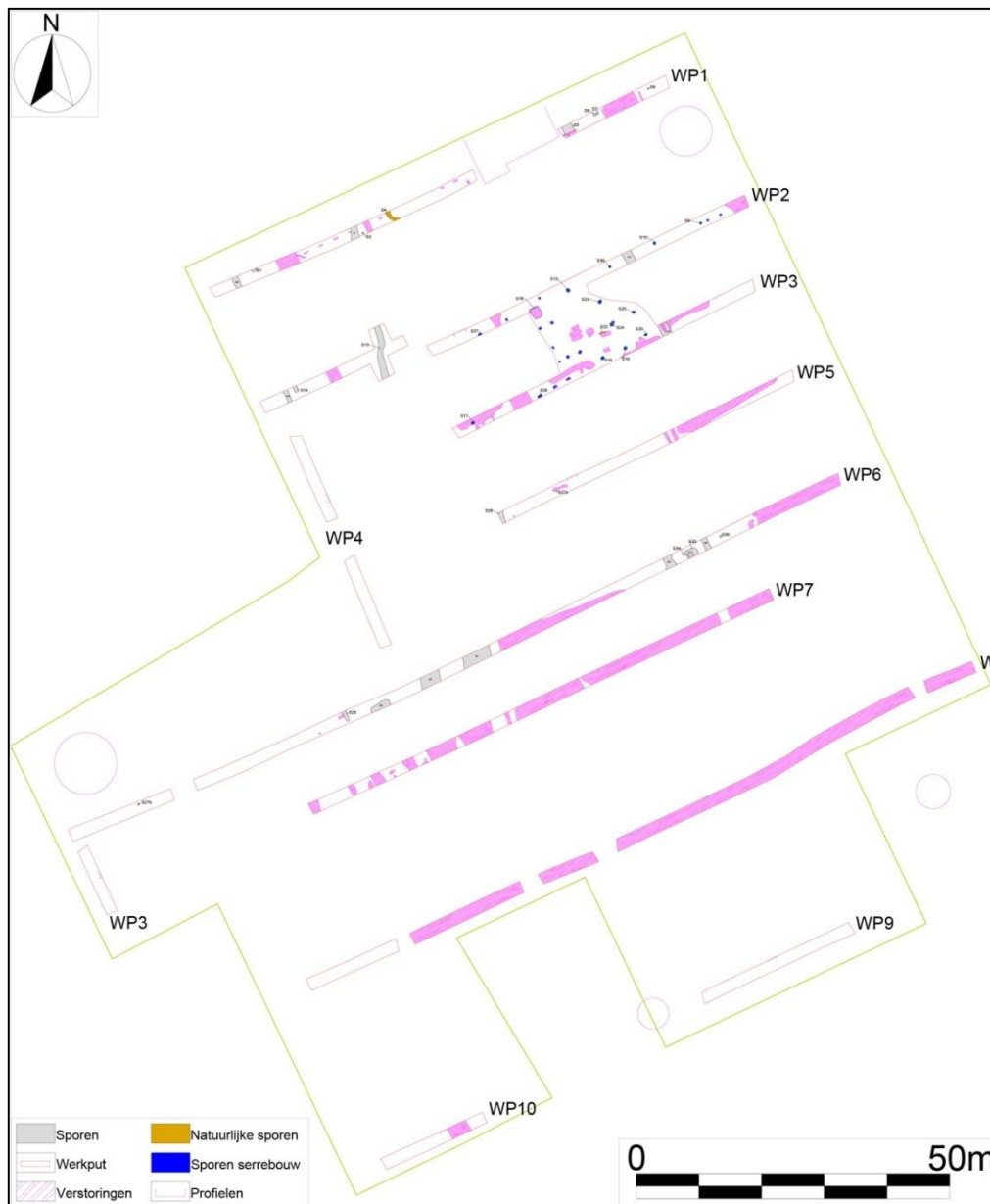
Over de graad van verstoring gaven de bestudeerde luchtfoto's reeds een hint. Tot voor kort bevonden zich op het terrein enkele grote serres in het noordoosten. In het zuidwesten lagen er ook enkele kleine gebouwtjes. De kans is groot dat de aanleg van deze structuren de bodem in meer of mindere mate verstoord heeft. Eventueel aanwezige archeologische resten kunnen hierdoor ook verstoord zijn.

4 Archeologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldonderzoek beschreven. Aan de hand van de beschrijvingen van de resultaten van het onderzoek wordt een interpretatie gegeven van de gevonden sporen. De vondsten worden uitvoeriger beschreven in het volgende hoofdstuk.

Over het algemeen kan gesteld worden dat het terrein in grote mate verstoord was. Echter enkel in het centrum van het terrein bleek deze verstoring zich tot op een grote diepte te manifesteren. Elders was eerder tot op een laag niveau verstoord en het bodemprofiel dus vrij goed bewaard. De aangelegde profielen bewijzen dit.

Er werden naast de vele verstoringen voornamelijk sporen van recente datum aangesneden. Het ging hier dan om perceelsgrachten en losse kuilen. In het noorden van het onderzoeksgebied werd een groot aantal kuilen aangesneden die als paalkuilen konden geïnterpreteerd worden. Vermoedelijk zijn deze sporen eerder van recente datum en moeten ze gelinkt worden aan de serres die hier eertijds aanwezig waren.

Figuur 12: Overzicht sleuven en sporen

4.1 Bodem in het plangebied

Uit de systematisch aangelegde profielen bleek dat de bodem in bepaalde delen van het plangebied aanzienlijk verstoord was. In het ganse plangebied was een humushoudende bovengrond aanwezig met een variabele dikte, afhankelijk van de mate waarin de ondergrond verstoord was.

In het noorden van het plangebied was de bodem niet bijzonder verstoord (werkputten 1 t/m 4, zie Figuur 13). Hier was een bouwvoor (Ap-horizont) met een dikte van 40 tot 50 cm aanwezig. Deze bestond uit zwak silig, matig fijn, humeus, donkerbruingrijs zand met baksteen en houtskool als bijmenging. Onder de bouwvoor bevond zich onmiddellijk het onverstoorde moedermateriaal, de C-horizont. Het ging hierbij om zwak siltig, lichtgeel tot lichtgrijsgeel zand met oxidatie- en reductievlekken en ijzerconcreties, dat kan worden geïnterpreteerd als eolisch afgezet dekzand. Resten van oorspronkelijk podzolprofiel werden in dit deel van het plangebied niet aangetroffen. Dit betekent dat de bodem in het verleden in zekere mate is afgetopt. Ook het oosten van werkput 9, gelegen in het zuidoosten van het plangebied, kende een gelijkaardige bodemopbouw.

In het midden van het plangebied waren in het vlak van een aantal werkputten (werkputten 5 en 6) vele sporen van beddenbouw aanwezig (Figuur 14), wat vermoedelijk te maken heeft met de teelten die hebben plaatsgevonden binnen de grenzen van het plangebied. Over het algemeen manifesteerde dit zich in het profiel in de vorm van een verrommelde menglaag, waarin nog verspitte en verploegde delen van het oorspronkelijke podzolprofiel aanwezig waren. Deze laag kende een grillige ondergrens, die het gevolg was van de grondbewerking die gepaard ging met het ontstaan ervan.

In het zuiden van het plangebied was het bodem over een grote zone sterk en diep verstoord. In werkput 8 was het profiel verstoord tot op een diepte van respectievelijk 80 en 140 cm beneden maaiveld (profiel E en profiel D, zie Figuur 15). Ook de westelijke helft van werkput 9 en het grootste deel van werkput 7 waren sterk verstoord.

Figuur 13. Profiel A in WP2. De bodem is hier niet recentelijk verstoord, hoewel het oorspronkelijk aanwezige podzolprofiel verdwenen is. De bouwvoor ligt direct op de moederbodem.

Figuur 14. Profiel C in WP5. De sporen van beddenbouw onder de bouwvoor zijn goed zichtbaar.

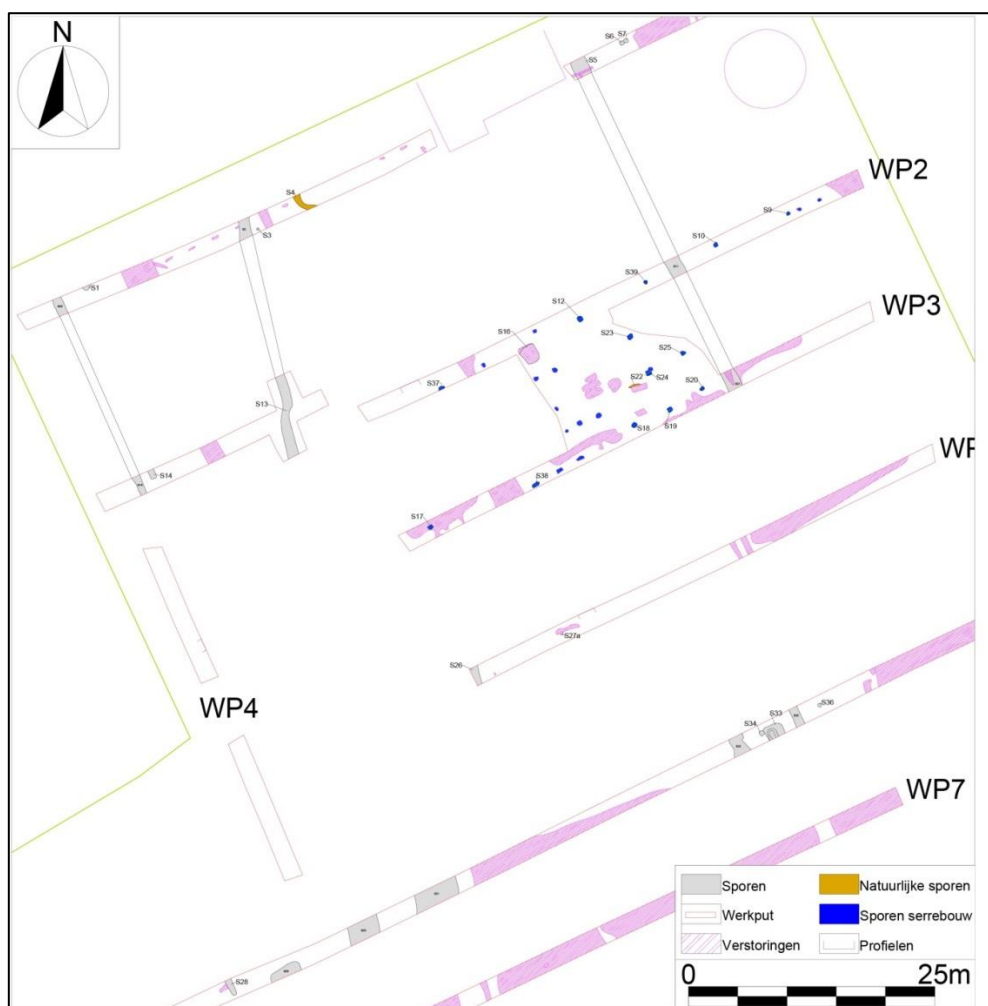

Figuur 15. Profiel D in WP8. Verstoring van het bodemprofiel tot op grote diepte.

4.2 Sporen

4.2.1 Perceelsgrachten

Verspreid over het terrein werden er een negental grachten/greppels aangetroffen. Deze hadden allemaal een (quasi) noord-zuid oriëntatie, wat min of meer overeen komt met de oriëntatie van de grachten afgebeeld op de Atlas der Buurtwegen.

Figuur 16: Grachten – de binnen de proefsleuven aangetroffen grachten en hun hypothetische verloop buiten de proefsleuven zijn in deze Figuur aangegeven.

In het noorden van het onderzoeksgebied konden zo enkele min of meer parallelle grachten onderscheiden worden. Het meest westelijk lag gracht 1 en deze werd gevormd door de sporen 40 (in sleuf 1) en 15 (in sleuf 2). Deze gracht had met zijn donkerbruin-grijze kleur, afgewisseld met gele vlekken, een sterk heterogeen uiterlijk. Er werden geen vondsten in gedaan.

Ongeveer zo'n 20m ten oosten van gracht 1 lag gracht 2 en deze werd gevormd door sporen 2 en 13. Ook zou spoor 30 of 31 kunnen behoren tot deze gracht, maar gezien de grote afstand tussen de sporen 13 en 30/31 kan dit niet met zekerheid gezegd worden. Spoor 2, aangesneden in sleuf 1, en spoor 13, gevonden in sleuf 2, hadden een donkergrijze kleur en waren vlekkelig (bruine en gele kleuren) qua aanzicht, duidelijk anders de bouwvoor. Het spoor vertoonde tekenen van bioturbatie, maar er konden verder geen inclusies worden herkend. In sleuf 2 was spoor 13 initieel te zien als een ietwat rond lopend spoor, waardoor er gedacht werd aan een circulaire structuur. Na de aanleg van een kijkvenster werd echter duidelijk dat het hier ging om een kronkel van een gracht, net in de sleuf gelegen (Figuur 17). De oriëntatie van deze vermoedelijk gracht week licht af van de huidige perceelsindeling en gracht 1.

Figuur 17: Spoor 13

Nog eens 40m ten oosten van gracht 2 lag een derde gracht, gevormd door de sporen 5 (sleuf 1), 11 (sleuf 2) en 21 (sleuf 3). Deze ongeveer noord-zuid lopende gracht had een donkergrijs tot donkerbruingrijze kleur en was, net als de hierboven besproken grachten sterk vlekkelig van uiterlijk (gele en bruine vlekken). Vermoedelijk zijn deze grachten dan ook in dezelfde periode te situeren.

In sleuf 5 dan werd, in het uiterste westen van deze sleuf een aanzet van een gracht gevonden. Deze kreeg het spoornummer 26 mee. Hij was donkergrijs, geel en bruin gevlekt en had, net als gracht een min of meer NNW-ZZO oriëntatie.

Figuur 18: Spoor 26

Alle overige grachten, of ten minste de restanten ervan, werden aangesneden in sleuf 6. Het gaat hier om sporen 28, 30, 31, 32 en 35. Deze grachten liepen allemaal min of meer parallel met elkaar (zoals alle andere grachten gevonden binnen het onderzoeksgebied).

Bij spoor 28, donkerbruin tot grijs van kleur, werd een uiteinde gevonden. Deze gracht was het meest westelijk gelegen in sleuf 6.

Sporen 30 en 31 lagen zo'n 13m verder in oostelijke richting. Tussen deze twee sporen was zo'n 4m afstand. Ze waren beiden vrij breed (3m ongeveer voor S30 en 5m voor S31) en hadden een

donkerbruin, gevlekt uitzicht. Ook werd een kleine mate van bioturbatie waargenomen. Uit spoor 30 werd een stukje baksteen verzameld. Deze sporen zijn vermoedelijk van heel recente aard daar ze in de volgende sleuf als verstoring werden opgetekend.

Meer oostelijk gelegen waren sporen 32 en 35. Deze twee grachten waren beiden donkerbruin tot grijs gevlekt van kleur en bevatten geen inclusies.

Figuur 19: Sporen 32 (links) en 35 (rechts)

Een gebrek aan vondsten binnen deze verschillende grachten maakt een specifieke datering zeer moeilijk.

Op basis van oriëntering, vulling en cartografische plots zijn er zeker 2 gracht-systemen te onderscheiden. Als eerste en meest recente zijn er gracht 1 en 3, met daarbij vermoedelijk de sporen 32 en 35 uit sleuf 6. Aan de hand van het vulling van de sporen, gelijkaardig aan die van de bouwvoor, doet een sub-recent karakter vermoeden.

Gracht 1 is direct te koppelen aan de Atlas der Buurtwegen (zie fig. 20), gracht 3 echter niet, maar de oriëntatie komt nagenoeg perfect overeen met de huidige parcellering.

Enkel gracht 2 wijkt van bovenstaand beeld af, de oriëntatie is hier meer N-Z gericht, de vulling wijkt licht af van die van de vorige groep. Er kon ook geen overeenkomst worden gevonden met de Atlas der Buurtwegen.

Daar er geen oversnijding tussen beide systemen werd aangetroffen is het moeilijk uitspraak te doen over de onderlinge relatie, maar gracht 1 blijkt toch ouder te zijn (o.a. op basis van de afwijkende vulling tgo. bouwvoor).

Figuur 20: Plot van de sporen op een uittreksel van de Atlas der Buurtwegen.

4.2.2 Sporen van serrebouw

In de sleuven 2 en 3 werden een groot aantal paalkuilen aangetroffen. Het gaat hier om een 13-tal sporen, namelijk sporen 9, 10, 12, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 37, 38, 39.

Om een beter inzicht te krijgen over de spreiding van de verschillende kuilen (en mogelijk aanwezige plattegronden) werd gekozen om een kijkvenster aan te leggen. Hier werden nog een groot aantal kuilen aangetroffen. Een deel hiervan werd gezien hun duidelijk recente aard niet als sporen maar als verstoring aangeduid.

Figuur 21: Kijkvenster tussen sleuven 2 en 3

De gevonden kuilen hadden een sterk heterogeen uiterlijk (donkergrijs en geel en bruin gevlekt) en waren zeer duidelijk afgeijnd. Dit deed het vermoeden opkomen dat het hier ging om eerder recent te dateren sporen.

Bij het bestuderen van twee recente luchtfoto's werd reeds gezien dat er zich vroeger op het terrein enkele serres bevonden, gelegen in het noordoosten van het terrein vlakbij een nu nog aanwezig groot waterreservoir. De gevonden paalkuilen waren exact gelegen op deze locatie. Daar serres ook op palen gefundeerd worden (net als gebouwen uit de middeleeuwen en vroegere perioden) kunnen ze, na afbraak, makkelijk verward worden met gebouwplattegronden.

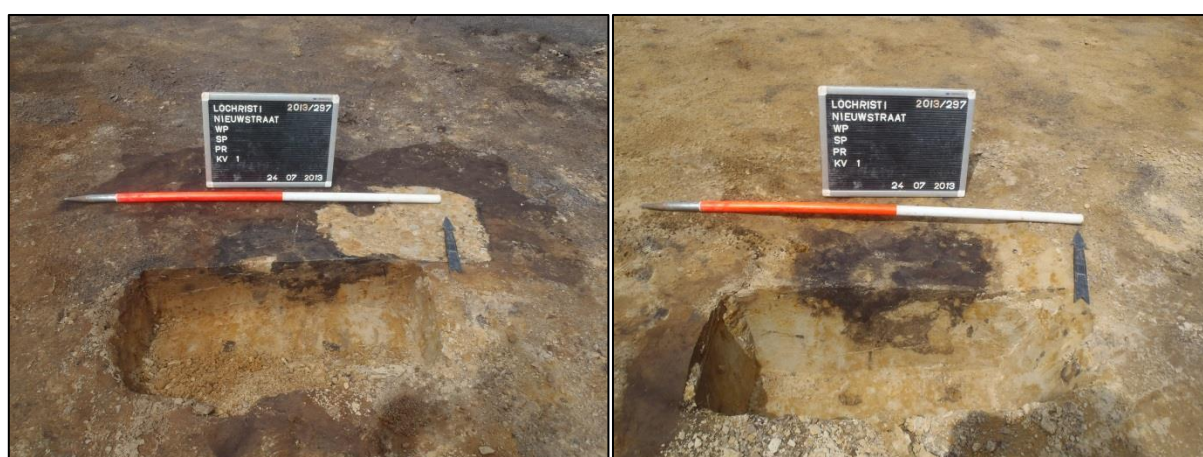

Figuur 22: Plot sleuven 2 en 3 op luchtfoto uit 2002

Op bovenstaande plot (luchtfoto 2002) is goed te zien hoe de sporen, mits een kleine foutenmarge, gelegen zijn in de het midden van de hoger gelegen stukken van de serres (waar men dus de dragende palen zou verwachten).

Om volledige zekerheid te hebben dat het hier ging om allemaal recente sporen (en niet bijvoorbeeld een laat-middeleeuwse gebouwplattegrond ten midden van recente sporen) werd een tweetal kuilen gecoupeerd, namelijk sporen 19 en 24. Er werd voornamelijk gezocht naar vondsten in deze sporen, maar ook de dwarsdoorsnede zou extra informatie kunnen opleveren. Er werd echter geen materiaal gevonden in de sporen en ook de coupe zelf bracht geen absolute duidelijkheid.

Figuur 23: Coupes op sporen 24 (links) en 19 (rechts)

Het recente spoor dat spoor 24 oversneet (Figuur 23) bleek echter ongeveer even diep bewaard te zijn, wat doet vermoeden dat het hier ging om een herstelling van een paal. Hierbij is een nieuwe, nog recentere paal geplaatst op quasi exact dezelfde locatie en op ongeveer dezelfde diepte.

Ook spoor 19 was slechts vrij ondiep bewaard. Deze ondiepe bewaring van de sporen zou erop kunnen wijzen dat deze sporen nog in de bouwvoor zouden aanwezig zijn. Bij het aanleggen van het vlak zou er zo dus al een groot deel van het spoor vernield zijn geraakt. Zo zou ook kunnen verklaard worden waarom niet alle palen werden terug gevonden. Indien deze net iets minder diep gefundeerd zouden zijn, zouden ze niet meer te zien zijn in het vlak.

In twee andere paalkuilen werden eveneens vondsten gedaan. In spoor 17 (Figuur 24) werd een randfragment gevonden van een recente te dateren bloempot. Spoor 12 bevatte echter dan weer een wandfragment van roodbakkend, geglazuurd aardewerk. Ook bij de aanleg van het vlak werden enkele vondsten gedaan, voornamelijk bij het graven van het kijkvenster. Hier werden enkele scherven van recente bloempotten en serreglas aangetroffen.

Er kan dus, gezien hun locatie, ondiepe bewaring en de aanwezigheid van enkele recente vondsten, wel met relatieve zekerheid gesteld worden dat deze sporen moeten gelinkt worden aan de aanwezigheid van serres.

Figuur 24. Foto van spoor 17 in het vlak. Het spoor is scherp afgelijnd, bevat een vulling die sterk lijkt op de recente bouwvoor en in de vulling werd een scherv van een recente bloempot gevonden.

4.2.3 Kuilen

Verspreid over het terrein werden nog enkele kuilen aangetroffen. Er konden echter geen concentraties herkend worden.

In sleuf 1 werd zo een vijftal kuilen gevonden, namelijk sporen 1, 3, 6, 7 en 8. Spoor 1 leek met zijn bruine kleur eerder natuurlijk van aard. Het bevond zich slechts voor een deel in de sleuf en er werden geen inclusies of vondsten in aangetroffen.

Het rechthoekige spoor 3 was dan weer eerder donkerbruin-grijs en bevatte weinig brokjes ijzer.

Meer naar het oosten toe lagen dan de sporen 6 en 7 vlakbij elkaar. In het vlak leek spoor 6 spoor 7 te oversnijden. Qua uitzicht leken de twee sporen heel erg op elkaar. Ze waren beiden grijs van kleur, rond van vorm, hadden een zeer losse, zandige vulling en bevatten een paar brokjes baksteen. Ook waren ze matig gebioturbeerd. Uit spoor 7 kon een brokje roodbakkend, geglaazuurd aardewerk verzameld worden.

Figuur 25: Sporen 6 en 7

Het ronde tot ovale spoor 8 was niet ver ten oosten van deze twee kuiltjes gelegen. Deze kuil was ongeveer rechthoekig en had een grijze vulling.

In het westen van sleuf 2 werd, vlak naast spoor 15 van gracht 1, een kuil gevonden (spoor 14). Deze was vermoedelijk rechthoekig (hij bevond zich voor een deel in het profiel), had een donkerbruine tot grijze vulling en bevatte brokjes baksteen. Ook werd er wat aardewerk in gevonden, namelijk een randfragment van een recente bloempot, waardoor een recente datering voor het spoor kan voorop gesteld worden. Ook spoor 16, gelegen tussen sleuven 2 en 3 in het kijkvenster bleek van recente aard te zijn. Het had een donkerbruin-grijze kleur, was sterk vlekkelig van uitzicht en bevatte enkele fragmenten baksteen, ijzer en wat recent aardewerk (bloempotten).

Ook in de meer zuidelijk gelegen sleuf 5 werd een kuil gevonden (spoor 27a). Dit spoor had een grijze kleur en leek rond te zijn. Het werd echter oversneden door een recente verstoring (grondverbetering), waardoor de volledig vorm niet kon herkend worden.

Sporen 29, 33, 34 en 36 bevonden zich allemaal in sleuf 6. De kuil met spoornummer 29 had een donkerbruin gevlekt uitzicht en brokken recent aardewerk (bloempotten). Dit spoor was dan ook duidelijk als recent te beschouwen. De sporen 33 en 34 waren vlakbij elkaar gelegen, waarbij spoor 33 spoor 34 oversneed. Ze waren beiden grijs van kleur en bevatten enkele gele vlekken. Spoor 33 bevatte een tweetal recente scherven en een fragment van een bodem van een steengoed beker (Westerwald).

Figuur 26: Sporen 33 en 34

Een laatste kuil werd gevonden ten oosten van de hierboven beschreven sporen. Deze kreeg het nummer 36 en was ovaal van vorm en donkerbruin-grijs van kleur.

4.2.4 Natuurlijke sporen

De sporen 4, 22 en 27b moeten vermoedelijk beschouwd worden als natuurlijke sporen. Het ging hier waarschijnlijk om resten van boomvallen.

5 Vondstmateriaal

Er werd uit negen verschillende contexten vondstmateriaal verzameld. Het ging hier in de meeste gevallen om aardewerk.

Sporen 7, 12, 14, 16, 17, 29 en 33 bevatten aardewerk en ook bij de aanleg van het kijkvenster tussen sleuven 2 en 3 werd keramiek alsook vensterglas aangetroffen. Spoor 30 bevatte enkel een fragment baksteen.

Enkel in sporen 7, 12 en 33 werden scherven verzameld die niet als duidelijk recent bestempeld konden worden. In sporen 7 en 12 werden fragmenten van roodbakkend, geglaazuurd aardewerk aangetroffen. Een precieze datering kan er voor dit aardewerk niet meteen gegeven worden, maar ze moeten in ieder geval geplaatst worden in de late tot postmiddeleeuwen. Spoor 33 bevatte een bodemfragmentje van een beker in steengoed uit Westerwald. Dit type aardewerk dateert in de late 17de-18de eeuw. Er werd echter ook een recente scherf in het spoor aangetroffen.

Figuur 27: Vondstmateriaal spoor 33

In alle andere sporen werden scherven van een zeer hard gebakken, rood baksel aangetroffen, afkomstig van recente bloempotten. Deze zouden dus kunnen gelinkt worden aan de bloementeel die in Lochristi een sterke traditie kent.

6 Besluit

Behalve een enkele gracht (gracht 2) die vermoedelijk ten jongste dateren is in de late tot postmiddeleeuwen, werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. In het noordoosten van het onderzoeksgebied werden wel een groot aantal paalkuilen aangetroffen, maar deze zijn naar alle waarschijnlijkheid restanten van serres die hier eertijds nog aanwezig waren. Ook verstoringen die kunnen gelinkt worden aan bodemverbetering werden in grote hoeveelheid aangetroffen.

De aanwezigheid van deze verstoringen betekent echter niet dat het oorspronkelijke bodemprofiel volledig vernield is geraakt, ze waren immers niet heel diep uitgegraven.

Enkel in het centrum en iets ten zuiden hiervan was het bodemarchief volledig verstoord.

7 Onderzoeksvragen - Antwoorden

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Zijn er sporen aanwezig?

Er zijn enkele perceelsgreppels en wat verspreid liggende kuilen aanwezig binnen het onderzoeksgebied. In het noordoosten lag een grote concentratie paalkuilen.

- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Deze sporen zijn antropogeen. Er werden slechts een drietal natuurlijke sporen geregistreerd.

- In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Centraal en meer zuidelijk gelegen in de bodemopbouw volledig verstoord door recente graafwerken. Meer naar het noorden en het zuiden toe zijn er ook verstoringen aanwezig, namelijk restanten van serrebouw en grondverbeteringswerken. Daar deze verstoringen niet echt diep gaan, is het bodemprofiel hier echter vrij goed bewaard gebleven.

- Wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?

De sporen zijn over het algemeen goed tot zeer goed bewaard. Lokaal kunnen de verstoringen echter wel sporen vernield hebben. Dieper bewaarde sporen zouden echter zelfs onder deze verstoringen kunnen bewaard zijn.

Centraal in het gebied, en net ten zuiden hiervan, lijken alle sporen vernield te zijn door graafwerken.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

De gevonden perceelsgreppels hebben allemaal een zelfde oriëntatie en oversnijden elkaar niet, waardoor kan vermoed worden dat ze tot een zelfde greppelsysteem behoord hebben.

Het grote aantal paalkuilen gelegen in het noordoosten van het gebied moeten dan weer gelinkt worden aan serres die hier eertijds stonden.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

De sporen lijken allemaal van recente datum te zijn. De grachten kunnen teruggaan tot de late of postmiddeleeuwen, maar een gebrek aan dateerbaar materiaal maakt een uitspraak hierover onmogelijk.

- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?

Het sporenbestand is veel te beperkt om hierover duidelijke uitspraken te doen.

- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Er werden een aantal perceelsgreppels aangetroffen die duiden op een indeling van het landschap. Het ontbreken van andere sporen van occupatie (paalkuilen, waterputten, etc..) uit oudere perioden doet echter vermoeden dat het hier eerder om off-site fenomenen gaat. Dit sluit echter niet uit dat in de omgeving nederzettingen kunnen aangetroffen worden.

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?

Deze zijn niet aanwezig.

- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?

Het beperkt aantal sporen laat niet toe deze te linken.

- Welke zone komt in aanmerking voor een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte sporendensiteit?

Gezien de zeer lage sporendensiteit dient volgens BAAC bvba geen vervolgonderzoek plaats te vinden.

- Welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden in functie van een eventueel vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

7.1 Advies

Op basis van de zeer lage sporendensiteit enerzijds en de recente aard van de sporen anderzijds beveelt BAAC bvba geen vervolgonderzoek aan voor dit plangebied.

8 Bibliografie

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013a: *Stratengids – Positiebepaling* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/straten/#> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013c: *Digitale bodemkaart Vlaanderen* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/#> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013a: *Kleurenorthofoto's* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/kleurenortho/#> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2013: *Deinze* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013a: *Ferrariskaart Deynse Buyten* [online], http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html, (geraadpleegd op 10 juli 2013).

DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013b: *Atlas cadastral parcellaire de la Belgique* [online], http://dgtl.kbr.be:1801/view/action/singleViewer.do?dvs=1373388319674~12&locale=nl_BE&VIEWER_URL=/view/action/singleViewer.do?&DELIVERY_RULE_ID=10&search_terms=bachte&adjacency=N&application=DIGITool-3&frameId=1&usePid1=true&usePid2=true, (geraadpleegd op 10 juli 2013).

DOV VLAANDEREN 2013: Databank Ondergrond Vlaanderen [online], <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

GEMEENTE LOCHRISTI 2013: *Onze gemeente / Geschiedenis Lochristi* [online], <http://www.lochristi.be/index.aspx?SGREF=3362> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013a: Lochristi. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online]. ID 20168, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20168> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013b: Lochristi. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online]. ID 21321, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/21321> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013c: Twee dorpswoningen. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online]. ID 34082, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/34082> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013d: Huisje. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online]. ID 34083, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/34083> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN 2013a: *Topografische kaarten NGI* [online], <http://www.gisoost.be/KLEURENTOPO/> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN 2013b: *Atlas der Buurtwegen (1841)* [online], <http://www.gisoost.be/ATLASBW/> (geraadpleegd op 10 juli 2013).

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN 2013c: *Kleurenorthofoto's* [online], <http://www.gisoost.be/kleurenortho/> (geraadpleegd op 31 juli 2013)

Lijst met figuren

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op de stratengids	2
Figuur 2: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart	3
Figuur 3: Sleuvenplan op toekomstige toestand	5
Figuur 4: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart van Vlaanderen	8
Figuur 5: Situering onderzoeksgebied (in rood) op de quartairgeologische kaart	8
Figuur 6: Ligging van Lochristi tussen Westlede en Lede.....	9
Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op Ferrariskaart (1771-1778)	11
Figuur 8: Situering onderzoeksgebied op de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1840)	12
Figuur 9: Luchtfoto uit 2002.....	13
Figuur 10: Luchtfoto uit 2012.....	13
Figuur 11: CAI-kaart vh onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving	14
Figuur 12: Overzicht sleuven en sporen.....	16
Figuur 13: Profiel A in WP2.	17
Figuur 14: Profiel C in WP5. De sporen van beddenbouw onder de bouwvoor zijn goed zichtbaar. ...	18
Figuur 15: Profiel D in WP8. Verstoring van het bodemprofiel tot op grote diepte.	18
Figuur 16: Grachten – de binnen de proefsleuven aangetroffen grachten en hun hypothetische verloop buiten de proefsleuven zijn in deze Figuur aangegeven.....	19
Figuur 17: Spoor 13.....	20
Figuur 18: Spoor 26.....	20
Figuur 19: Sporen 32 (links) en 35 (rechts).....	21
Figuur 20: Plot van de sporen op een uittreksel van de Atlas der Buurtwegen.	22
Figuur 21: Kijkvenster tussen sleuven 2 en 3.....	23
Figuur 22: Plot sleuven 2 en 3 op luchtfoto uit 2002	24
Figuur 23: Coupes op sporen 24 (links) en 19 (rechts)	24
Figuur 24: Foto van spoor 17 in het vlak.	25
Figuur 25: Sporen 6 en 7.....	26
Figuur 26: Sporen 33 en 34.....	27
Figuur 27: Vondstmateriaal spoor 33	28

9 Bijlagen

9.1 Lijsten

9.1.1 Sporenlijst

9.1.2 Fotolijst

9.1.3 Vondstenlijst

9.1.4 Profielenlijst

9.2 Kaartmateriaal

9.2.1 Overzichtsplan

BAAC VLAANDEREN RAPPORT 69

Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Beschrijving (afmetingen, textuur, kleur, inclusies)	Spoorrelaties	Coupe J/N
1	1	1	paalkuil/kuil/natuurlijk	half rond, DBR		N
2	1	1	gracht	lineair, DGR, vlekkelig GE		N
3	1	1	paalkuil/kuil/natuurlijk	vierkant, DBRGR, Fe1		N
4	1	1	natuurlijk?	lineair, gebogen, BR, Fe1		N
5	1	1	gracht	lineair, DGR, vlekkelig GE,		N
6	1	1	kuil/paalkuil	rond, GR, Bio, Bk1		N
7	1	1	kuil/paalkuil	rond, GR, Bio, Bk1		N
8	1	1	kuil/paalkuil	+/- rechthoekig, GR, aw1		N
9	2	1	kuil/paalkuil	rond, DGR, bio		N
10	2	1	paalkuil	rechthoekig, DGR, bio, Fe1		N
11	2	1	Gracht	Lineair, DGR vlekkelig geel, FE1	ongeveer zelfde als S5	N
12	2	1	kuil/paalkuil	Rechthoekig, DBRGR, vlekkelig geel en bruin, F1 en AW		N
13	2	1	Gracht	Lineair gebogen, DGR vlekkelig bruin en geel, Bio		N
14	2	1	kuil/paalkuil	Rechthoek, DBRGR, AW, BK1		N
15	2	1	Gracht	Lineair, DBRGR, vlekkelig geel, BK1		N
16	2	1	Kuil	Rechthoek, DBRGR, vlekkelig, AW, BK1, FE1		N
17	3	1	kuil/paalkuil	Rechthoekig, DBRGR, AW		N
18	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	Deel van plattegrond serre	N
19	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	Deel van plattegrond serre	J
20	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	Deel van plattegrond serre	N
21	3	1	Gracht	Lineair, DBRGR, vlekkelig bruin en geel		N
22	3	1	Natuurlijk spoor (boomval)	Ovaal, br		N
23	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR	Deel van plattegrond serre	N
24	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR	Deel van plattegrond serre, oversneden door nog recentere kuil (vervanging paal)	J
25	3	1	Paalkuil	Rechthoekig, DGR	Deel van plattegrond serre	N
26	5	1	Gracht	Lineair, DGR gevlekt bruin-geel		N
27a	5	1	kuil/paalkuil	Rond, GR, oversneden door recent spoor		N

Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Beschrijving (afmetingen, textuur, kleur, inclusies)	Spoorrelaties	Coupe J/N
27b	6	1	Natuurlijk spoor (boomval)	Ovaal, LBR		N
28	6	1	Gracht	Lineair, DBRGR		N
29	6	1	Kuil	Ovaal, DBRGR gevlekt, AW		N
30	6	1	Gracht	Lineair, DBR gevlekt, Bio1		N
31	6	1	Gracht	Lineair, DBR gevlekt, BIO1		N
32	6	1	Gracht	DBRGR gevlekt		N
33	6	1	Kuil	DBGR gevlekt, gele vlekken, AW	wordt oversneden door 34	N
34	6	1	Kuil	DBRGR gevlekt	Oversnijdt 33	N
35	6	1	Gracht	DBRGR gevlekt		N
36	6	1	Kuil	DBRGR gevlekt		N
37	2	1	Kuil/paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	deel van plattegrond serre	N
38	3	1	kuil/paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	deel van plattegrond serre	N
39	2	1	kuil/paalkuil	Rechthoekig, DGR, vlekkelig bruin en geel	deel van plattegrond serre	N
40	1	1	Gracht	Lineair, DBRGR, vlekkelig geel, BK1	Zelfde als S15	N

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking	datum
P7222121	1	1		overzicht WP	O-NO		22/07/2013
P7222122	1	1		overzicht WP	O-NO		22/07/2013
P7222123	1	1		overzicht WP	O-NO		22/07/2013
P7222124	1	1	1	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222125	1	1	2, 3	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222126	1	1	4	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222127	1	1	5	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222128	1	1	6, 7	detail spoor	N		22/07/2013
P7222129	1	1	8	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222130	2	1		overzicht WP	W-ZW		22/07/2013
P7222131	2	1		overzicht WP	Z		22/07/2013
P7222132	2	1		overzicht WP	ZW		22/07/2013
P7222133	2	1		overzicht WP	W-ZW		22/07/2013
P7222134	2	1		overzicht WP	W-ZW		22/07/2013
P7222135	2	1	9	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222136	2	1	10	detail spoor	O		22/07/2013
P7222137	2	1	11	detail spoor	O-NO		22/07/2013
P7222138	2	1	12	detail spoor	W		22/07/2013
P7222139	2	1	12	detail spoor	W		22/07/2013
P7222140	2	1		Profiel A	NW		22/07/2013
P7222141	2	1		Profiel A	NW		22/07/2013
P7222142	2	1	13	detail spoor	W-ZW		22/07/2013
P7222143	2	1	14, 15	detail spoor	W-ZW		22/07/2013
P7232144						Omgevingsfoto	
P7232145	2	1	16	detail spoor	Z-ZO		23/07/2013
P7232146	2	1	16	detail spoor	Z-ZO		23/07/2013
P7232147	4	1		overzicht WP	N-NW		23/07/2013
P7232148	4	1		Profiel B	O		23/07/2013
P7232149	4	1		Profiel B	O		23/07/2013
P7232150	3	1		overzicht WP	O-NO		23/07/2013
P7232151	3	1		overzicht WP	O-NO		23/07/2013
P7232152	3	1	17	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232153	3	1	18	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232154	3	1	19	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232155	3	1	22	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232156	3	1	20	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232157		1		Kijkvenster 1	N-NW		23/07/2013
P7232158		1		Kijkvenster 2	Z		23/07/2013
P7232159		1		Kijkvenster 3	Z		23/07/2013
P7232160	3	1	21	detail spoor	N-NO		23/07/2013
P7232161	3	1	23	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232162	3	1	24	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232163	3	1	25	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232164	5	1		overzicht WP	O-NO		23/07/2013

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking	datum
P7232165	5	1		overzicht WP	O-NO		23/07/2013
P7232166	5	1	26	detail spoor	W		23/07/2013
P7232167	5	1	27a	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232168	5	1		Profiel C	N		23/07/2013
P7232169	6	1		overzicht WP	W-ZW		23/07/2013
P7232170	6	1		overzicht WP	W-ZW		23/07/2013
P7232171	6	1		overzicht WP	W-ZW		23/07/2013
P7232172	6	1		overzicht WP	W-ZW		23/07/2013
P7232173	6	1	27b	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232174	6	1	28	detail spoor	O		23/07/2013
P7232175	6	1	29	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232176	6	1	30	detail spoor	NO		23/07/2013
P7232177	6	1	31	detail spoor	NO		23/07/2013
P7232178	6	1	32	detail spoor	NO		23/07/2013
P7232179	6	1	33, 34	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232180	6	1	35	detail spoor	NO		23/07/2013
P7232181	6	1	36a	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232182	6	1	33, 34	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232183	2	1	36b	detail spoor	Z		23/07/2013
P7232184	2	1	37	detail spoor	ZO		23/07/2013
P7232185	3	1	38	detail spoor	Z		23/07/2013
P7242186	7	1		overzicht WP	O-NO		24/07/2013
P7242187	7	1		overzicht WP	O-NO		24/07/2013
P7242188						Omgevingsfoto	
P7242189	7	1		overzicht WP	NO		24/07/2013
P7242190	7	1		overzicht WP	O-NO		24/07/2013
P7242191	7	1		overzicht WP	O-NO		24/07/2013
P7242192	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242193	8	1		Profiel D	Z		24/07/2013
P7242194	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242195	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242196	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242197	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242198	8	1		Profiel E	Z		24/07/2013
P7242199	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242200	8	1		overzicht WP	W		24/07/2013
P7242201	9	1		overzicht WP	W-ZW		24/07/2013
P7242202	9	1		Profiel F	N		24/07/2013
P7242203	9	1		overzicht WP	O-NO		24/07/2013
P7242204	9	1		Profiel G	N		24/07/2013
P7242205	10	1		overzicht WP	NW		24/07/2013
P7242206	10	1		Profiel H	NO		24/07/2013
P7242207		1		Kijkvenster 1	O		24/07/2013
P7242208		1		Kijkvenster 1	O		24/07/2013

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking	datum
P7242209		1		Kijkvenster 1	O		24/07/2013
P7242210		1		Kijkvenster 1	O		24/07/2013
P7242211		1		Kijkvenster 1	NO		24/07/2013
P7242212	2	1	13	detail spoor	N		24/07/2013
P7242213	2	1	13	detail spoor	N		24/07/2013
P7242214	2	1	13	detail spoor	N		24/07/2013
P7242215	4	1		overzicht WP	Z		24/07/2013
P7242216		1					24/07/2013
P7242217	KV1	1	19	coupe spoor	N		24/07/2013
P7242218	KV1	1	24	coupe spoor	N		24/07/2013
P7242219	6	1		Profiel I	N		24/07/2013

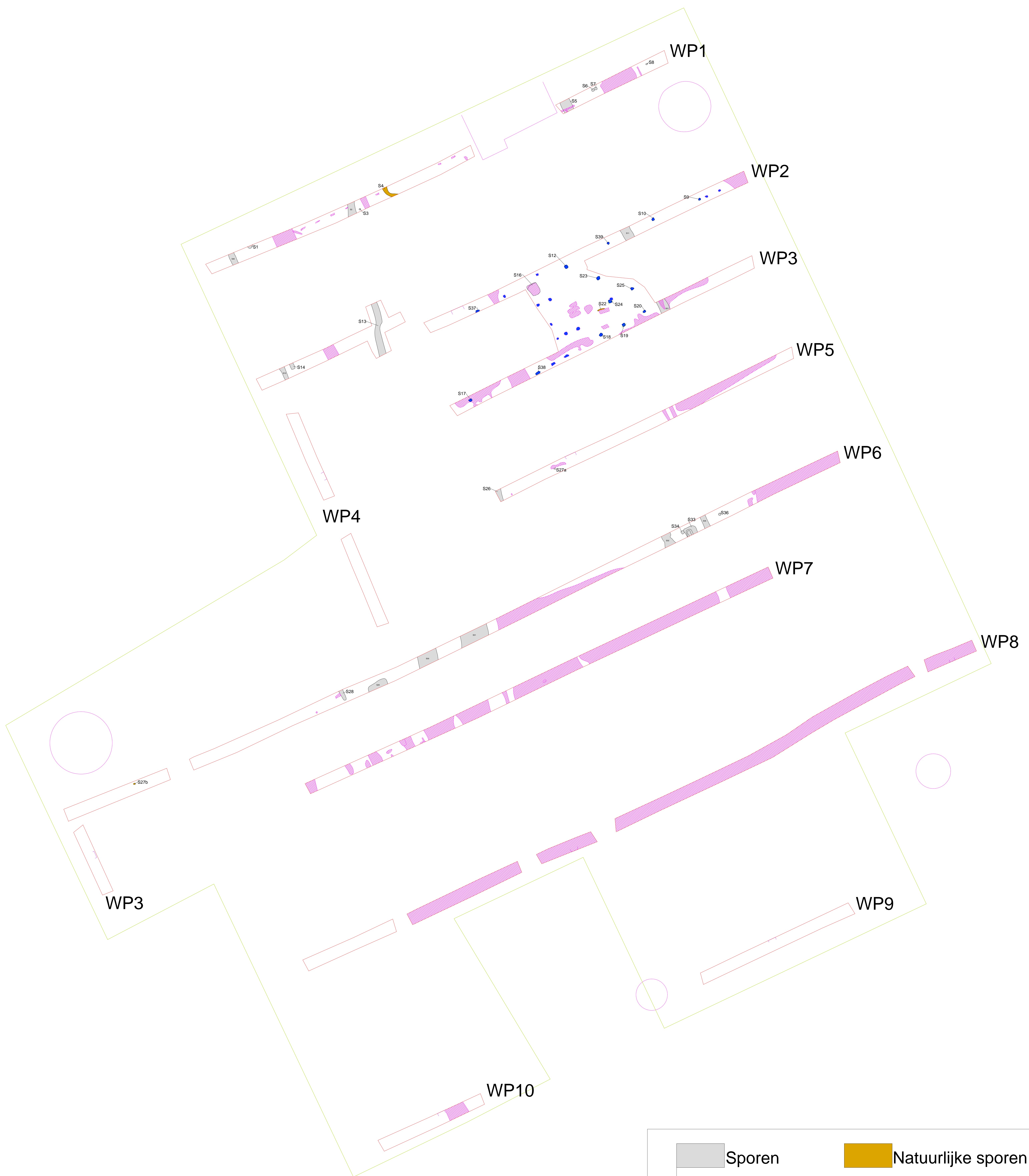
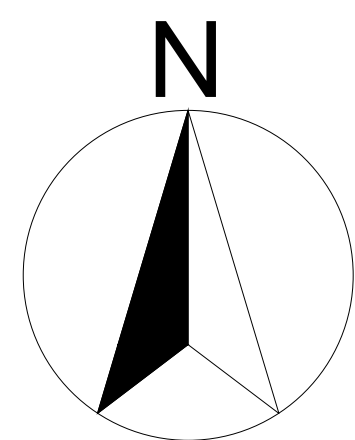
Vondst	WP	Vlak	Spoor	Vulling	Categorie	Context	Aanvullende info	Datum
1	1	1	7		AW		Rood geglazuurd	22/07/2013
2	2	1	12		AW		Rood geglazuurd	22/07/2013
3	2	1	14		AW		Recent	22/07/2013
4	2	1	16		AW		Recent	22/07/2013
5	3	1	17		AW		Recent	22/07/2013
6	2-3 (KV1)	1	vlakvondsten		AW en vensterglas		Recent	22/07/2013
7	6	1	29		AW		Recent	22/07/2013
8	6	1	30		BS			22/07/2013
9	6	1	33		AW		Westerwald en recent	23/07/2013

Profiel	WP	Richting	Profielfoto	Tekenvel	Datum
A	2	NW	P7222140, P7222141	1	22/07/2013
B	4	O	P7232148, P7232149	1	23/07/2013
C	5	N	P7232168	1	23/07/2013
D	8	Z	P7242193	1	24/07/2013
E	8	Z	P7242198	1	24/07/2013
F	9	N	P7242202	1	24/07/2013
G	9	N	P7242204	1	24/07/2013
H	10	NO	P7242206	1	24/07/2013
I	6	N	P7242219	1	24/07/2013

Lochristi-Nieuwstraat

Bijlage X.X: Overzichtskaart

Sporen

Werkput

Verstorings

Natuurlijke sporen

Sporen serrebouw

Profielen

0

50m